

[Holger Eriksen.]

på landbrugsejendomme, og han svarede noget i retning af, at det var han aldeles ikke, thi hvis priserne på landbrugsprodukter faldt, måtte der ske et af to: enten måtte ejendomsskatterne nedsættes, eller også måtte landarbejderlønnen reduceres. I al sin kynisme gik svaret altså ud på, at sælgeren skulle have det privilegium at tage den store fortjeneste hjem, medens enten arbejderne ved at gå ned på sulteløn eller staten ved at overtage ejendommens skatteforpligtelser måtte sørge for rentabilitet for den nye køber. Den, der købte for dyrt, skulle altså ingen risiko løbe.

Følger man den parole, vil ejendomspriserne altid kunstigt stige, uden at ejendommenes afkastningsmuligheder øges, og landbruget vil år efter år komme og forlange nye tilskud og ikke blive bedre stillet, selv om man imødekommer det — det vil i alt fald kun for et enkelt år, men i det lange løb aldeles ikke blive bedre stillet, snarere dårligere.

Lovforslagenes gennemførelse vil betyde så store reduktioner i ejendomsskatterne, at jeg synes, oppositionen burde råbe hurra i stedet for at kræve mere.

Når disse nedsættelser har kunnet gennemføres uden tilsvarende forhøjelser af den direkte kommunalskat eller med minimale forhøjelser af den kommunale skat, således som tilfældet er for de fleste landkommuner i Maribo amt, skyldes det den omstændighed, at staten overtager de kommunale udgifter til folkeforsikring, eller med andre ord, at den nedsættelse i de kommunale indkomstskatter, som ville være fremkommet, hvis staten uden forbindelse med det øvrige havde foretaget den samme skatteoverføring, helt eller delvis går til foræring til grundejerne. At denne lettelse eller foræring kan kapitaliseres, er sagt tit nok, og det er det mest betænkelige ved det foreslåede, men bortset herfra er det ikke så slemt, som det tilsyneladende ser ud til.

Lad os tage et eksempel med et gods, der får en lettelse på 5 000 kr. årlig. Når lettelsen i gennemsnit er ca. 2 400 kr. for ejendomme over 12 tdr. hartkorn, er det ikke vanskeligt at finde et sådant gods. Hvis godsejeren i øvrigt har indtægter — men det er jo sådan, at dygtige sagførere

og revisorer undertiden kan få sådanne indtægter til at forsvinde — ville denne mand også have fået fordel af den lettelse, der fremkom ved, at staten overtog udgifterne til folkeforsikringen. Det er altså en lettelse, som udebliver. De 5 000 kr. bliver med andre ord ikke en ren fortjeneste. Men dernæst vil den pågældende godsejer næste år møde med et øget overskud på sin ejendom på de 5 000 kr., som han er blevet lettet for skattemæssigt, og han må altså betale indkomstskat af 5 000 kr. mere, end tilfældet ellers ville have været. At han så næste år igen kan fradrage det, hvormed hans personlige skat er blevet forøget, er en helt anden sag, men der er dog til sidst alligevel skatten på de 5 000 kr. tilbage, som han må udrede.

Jeg rejste ved første behandling ønske om at få fastslået, at i det tilfælde, hvor ejendomsskatten som følge af nærværende forslags ophøjelse til lov formindskes, skulle lejerne, uden hensyn til hvad der stod i deres kontrakter, have en tilsvarende lejenedsættelse. Der foreligger en erklæring fra boligministeriet om, at det ikke er nødvendigt, hvor der bruges normalkontrakter, men det føjes til, at det ikke er altid, man bruger disse normalkontrakter, og at det måske i særlige tilfælde kan blive nødvendigt med en ændring i boligloven på det grundlag. Jeg henstiller til den højtærede boligminister at have opmærksomheden henvendt på dette forhold.

I denne forbindelse vil jeg også nævne, at der har været fremført kritik af, at købstadkommunerne ikke måtte nedsætte deres grundskyldpromille. Man hævder, at det medfører, at huslejen vil stige, og det er rigtigt, at den højere vurdering kan medføre en huslejestigning visse steder, selv om det næppe bliver i stort omfang; men dertil er at sige to ting, nemlig for det første det allerede nævnte, at hvis værdistigningen ikke vil overstige det, hvormed kronen er dalet i værdi, bliver realværdien af huslejen ikke større, end den var efter forrige vurdering. Det andet er, at oppositionspartierne som bekendt er ivrige efter at komme huslejere restriktionerne til livs. Hvis de skulle få held dertil, ville husejerne ansætte lejen til den størst mulige, der kunne opnås, og hvis man nu nedsatte den afgift, der må ydes til det offentlige gennem grundskylden,